

ЗНАЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДИТЯЧОГО ФОНДУ ООН У ДОТРИМАННІ ПРАВ ДИТИНИ

У сучасному суспільстві та у будь-якій демократичній державі найбільшою цінністю визнається людина будь-якого віку, її права та свободи. У сфері захисту прав людини особливе місце посідають права дитини, адже саме ця категорія населення є найбільш вразливою, а забезпечення прав дитини та догляд за дітьми у всьому світі складає основу розвитку людини.

Конвенція про права дитини 1989 року проголошує, що дитиною визнається всяка людська істота, що не досягла 18-річного віку (повноліття) [1]. Декларацією про права дитини 1959 року стверджується, що дитина внаслідок її фізичної і розумової незрілості потребує спеціальної охорони і піклування, зокрема належного правового захисту, до і після народження [2].

Проблема захисту прав дитини відноситься до глобальних проблем сучасності, у вирішенні яких зацікавлене все світове співтовариство. Тому для цих потреб Організацією Об'єднаних Націй було створено Дитячий фонд ООН, або ЮНІСЕФ, що вважається головною міжнародною організацією у сфері захисту прав та інтересів дітей.

Дитячий Фонд ООН став важливим чинником політичного і правового життя сучасних країн та являється головним інструментом впровадження міжнародно-правових стандартів забезпечення прав дітей в різних куточках планети. Відповідно до свого мандату, основною метою ЮНІСЕФ слід вважати забезпечення захисту, належної медичної допомоги, освіти та харчування дітям світу, особливо з тих країн, що розвиваються. В основу діяльності організації покладено твердження, що захист, розвиток і виживання дітей є невід'ємними елементами суспільного розвитку, які важливі для зростання рівня життя людини [4]. ЮНІСЕФ та його партнери працюють над тим, щоб надати всім дітям можливості вижити, розвиватися та досягти їхнього повного потенціалу на користь стійкого зростання та стабільності країн [3]. Проаналізувавши установчі документи, щорічні звіти, рішення та резолюції, що видаються Дитячим

фондом, стає можливим сформувати основні напрями роботи цієї організації. Особлива увага направлена на вирішення проблем у сферах здоров'я та харчування, освіти, захисту дітей, особливо щодо будь-яких форм насильства, а також у галузях економіки та соціальної політики [4].

У сфері здоров'я та харчування ЮНІСЕФ задовольняє потреби шляхом просування ініціатив в якісному медичному обслуговуванні, достатньому харчуванні, імунізації, профілактики ВІЛ та СНІДу, здоров'я підлітків та розвитку дітей раннього віку, пропаганди санітарії та гігієни. Саме завдяки запровадженню таких програм Дитячий фонд вважається передовим в забезпеченні найкращого здоров'я дітей в усьому світі.

Варто зазначити, що права та інші потреби дітей в значній мірі залежать від інших соціальних факторів, і тому ЮНІСЕФ ініціює проекти щодо покращення загальних умов життя спільнот, в яких знаходяться ці діти. Наприклад, деякі з них включають екологічні програми, спрямовані покращення санітарних заходів, доступу до питної води тощо [5].

У соціальній сфері ЮНІСЕФ має на меті завдяки своїм державним програмам сприяти рівним правам жінок та дівчат та підтримувати їхню повну участь у політичному, соціальному та економічному розвитку свого середовища. Дитячий фонд ООН зобов'язаний забезпечити особливий захист для дітей, які перебувають у найтяжчому становищі – жертв війни, катастроф, надзвичайної бідності, усіх форм насильства та експлуатації та людей з обмеженими можливостями.

Дитячий фонд ООН забезпечує рівний доступ до освіти всіх категорій дітей шляхом впливу на політику урядів держав, здійснення фінансування навчальних програм та покращення освітніх стандартів.

Окрім зазначених напрямів діяльності, організація здійснює планування, оцінку, аналіз, моніторинг сучасних процесів у суспільстві та тенденцій у сфері захисту прав людини, допомагаючи іншим організаціям та урядам держав скеровувати свою політику щодо вирішення проблем.

ЮНІСЕФ не обмежує свою роботу лише безпосереднім задоволенням потреб дітей. Його програми включають заходи, що допомагають суспільству визнати права дітей та стати більш обізнаними у важливості захисту цієї категорії населення.

Україна є учасницею ЮНІСЕФ, тому діяльність цієї організації та співробітництво у сфері захисту дітей має вплив на українське законодавство та досягнення цінності життя кожної дитини. З Україною укладено Основну угоду про співробітництво, Програму дій на кожні 5 років, прийняті нормативно-правові акти. Роблячи висновок з проведених досліджень, основне співробітництво полягає у фінансовій підтримці, боротьбі з захворюваннями та проведення вакцинації, а також підтримку дітей, що опинилися в тяжкому становищі через події на сході України [6].

Отже, Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ) посідає визначне місце у міжнародних механізмах захисту прав людини та дитини. Напрями діяльності цієї організації спрямовані на забезпечення такого стану, щоб права дітей знаходились в центрі уваги і займали провідне місце у програмах та політиці держав у всьому світі. За підтримки та допомоги ЮНІСЕФ діти, навіть у найбідніших регіонах нашої планети, можуть мати кращі умови життя, впевненість у захисті своїх прав та надію на щасливе майбутнє.

Джерела:

1. Конвенція ООН про права дитини від 20 листопада 1989 року (Конвенція ратифікована Постановою ВР №789-XII (789-12) від 27 лютого 1991 р.). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_021.
2. Декларація прав дитини від 20 листопада 1959 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_384.
3. For Every Child, Reimagine. UNICEF Annual Report 2019. URL: <https://www.unicef.org/media/74016/file/UNICEF-annual-report-2019.pdf>.
4. Our goals for children: web-site. URL: <https://www.unicef.org/eca/where-we-work/our-goals-children>.
5. Мусина Н. М. Международно-правовые проблемы деятельности Детского фонда ООН : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.10 / Н. М. Мусина ; Моск. гос. ин-т междунар. отношений (Ун-т) МИД России. М., 2014. 26 с.
6. Про ЮНІСЕФ в Україні: веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/mtAlzq3>.

Науковий керівник – к.ю.н., доцент Рябошапченко А. О.